

1. A proverb is usually a short clever wise saying. In which part of the book of Proverbs are there a lot of these? Solomon had asked God for wisdom to lead Israel well, and so Solomon became known as _____ and we're told in 1 Kings 4 chapter four, that he wrote _____ and collected knowledge about _____. So while not all the material in this book is written by him personally, he is the _____ of Israel's wisdom tradition.

2. Wisdom for most of us means knowledge but the Hebrew word Khokhmah means much more than just head knowledge, it refers to _____ also. Like _____ or applied knowledge, e.g in Exodus chapter 31, the artists and craftsmen in Israel were said to have Khokhmah. So the purpose of this book is to help you develop a set of _____ skills for living well in God's world. And this gets linked with another key idea: The _____ of the Lord:

A) a healthy sense of r_____ and awe before God. B) And knowing my true position in the universe, it's a moral mindset that recognizes I am NOT God and that I don't get to _____ my own definitions of _____ and _____. right and wrong.

C) Rather I need to _____ before God and embrace God's definition of right and wrong even when that's i_____ for me.

3. The first main section of the book is chapters 1 through 9 which contain 10 _____ from a father to a son. About

A) how the son should _____ and cultivate _____ and live accordingly which means a life of _____ and _____ and _____ all of which lead to _____ and _____.

B) The father warns his son also about _____ and _____ and stupid decisions that will breed _____ and _____ all leading to ruin and _____. And so the son should make the pursuit of wisdom and the fear of the Lord his highest goal in life. This way of thinking it forms the _____ logic of this entire book.

4. Biblical wisdom literature (Job, Proverbs, Eccl) are different from other Bible books. The Wisdom books explore how to _____ in God's world. Wisdom is not the same as a) _____ (like what Moses gave Israel at Mount

N.B. De vragen zijn gebaseerd op de originele les. De verkorte Nederlandse versie mist enige informatie!.

Een spreekwoord is meestal een kort, slim (*wijs*) gezegde (In het Surinaams zouden we zeggen een odo). In welk deel van het boek Spreuken staan er veel van? Salomo had God om wijsheid gevraagd om Israël goed te leiden, en daarom werd Salomo bekend als _____ en in 1 Koningen 4 hoofdstuk 4 wordt er aan ons verteld dat hij _____ schreef en kennis verzamelde over _____. Dus hoewel niet al het materiaal in dit boek door hem persoonlijk is geschreven, is hij de _____ van Israël's wijsheidstraditie.

2. Wijsheid betekent voor de meesten van ons kennis, maar het Hebreeuwse woord Chokma betekent veel meer dan alleen hoofd kennis, het verwijst ook naar _____. Net als _____ of toegepaste kennis, bijvoorbeeld in Exodus hoofdstuk 31, werd er gezegd dat de kunstenaars en ambachtslieden in Israël Chokma hadden. Het doel van dit boek is dus om u te helpen een reeks _____ vaardigheden te ontwikkelen om goed te leven in Gods wereld. En dit wordt verbonden met een ander belangrijk idee: het _____ van de Heer:

A) een gezond gevoel van e_____ en ontzag voor God.

B) En omdat ik mijn ware positie in het universum ken, is het een morele denkwijze die erkent dat ik NIET God ben en dat ik niet mijn eigen definities van _____ en _____, goed en fout kan _____.

C) Ik moet liever _____ voor God en Gods definitie van goed en kwaad omarmen, zelfs wanneer dat _____ is voor mij.

3. Het eerste hoofddeel van het boek bestaat uit de hoofdstukken 1 tot en met 9 die 10 _____ bevatten van een vader tot een zoon. Over A) hoe de zoon moet _____ en _____ moet ontwikkelen en overeenkomstig daarnaar moet leven, wat betekent een leven van _____ en _____ en _____ die allemaal leiden tot _____ en _____.

B) De vader waarschuwt zijn zoon ook voor _____ en _____ en domme beslissingen die _____ en _____ voortbrengen die allemaal tot ondergang en _____ leiden. En dus moet de zoon van het najagen van wijsheid en de vrees voor de Heer zijn hoogste doel in het leven maken. Deze manier van denken vormt de _____ logica van dit hele boek.

4. Bijbelse wijsheidsliteratuur (Job, Spreuken, Prediker) verschilt van andere Bijbelboeken. De

Sinai). And it's not the same as b) _____ (God's message to God's people). Rather wisdom literature has the accumulated insight of God's people through the _____ about how to live in a way that _____ God and others.

5. Another thing you find in chapters 1 through 9 is four poems from "Lady Wisdom". Here Wisdom has been poetically personified as a woman who calls out to all people to learn from her and to seek wisdom. Wisdom says that wherever you see people making wise decisions they are relying on her. So you see someone being _____ or having _____ or upholding _____ they are drawing on wisdom. These lady wisdom poems are a poetic way of claiming that we live in God's _____ universe and that we are foolish to ignore _____ and _____. And so _____ the Lord and _____ is living along the grain of the universe. Now together these two sets of speeches from the father and Lady wisdom make a powerful claim about this book that you're not simply reading good advice, you're reading God's own invitation to _____ from _____. (use Picture #5 to explain this)

6. In the next section of the book chapters 10 to 29 we find hundreds of ancient proverbs and they apply wisdom in _____ to every life topic you could imagine: family, work, neighborhood, friendship, sex, marriage, money, anger, forgiveness, alcohol, debt, everything. And these are all filtered through the value system of Proverbs 1-9. These proverbs are pretty short, easy to memorize and you should _____ to time and time again throughout the years. It is important to remember how to read these proverbs: A) proverbs are by nature about probabilities. So when you fear the LORD and you make wise good choices, things will _____ go well for you. And if you don't fear the LORD, you're foolish, your life will _____ not go so well. That is _____ true but not always. B) proverbs are not promises, they're not guarantees for success. What are 2 examples given? So, lots of things can and often do go wrong in our world. C) proverbs focus on the general rule but not the exceptions. And there are many exceptions. Life is too complex for simple formulas, which is what the other wisdom books _____ and _____ are all about. So

Wijshedsboeken onderzoeken hoe je _____ kunt _____ in Gods wereld. Wijshheid is niet hetzelfde als

A) _____ (zoals wat Mozes Israël gaf op de berg Sinai). En het is niet hetzelfde als

B) _____ (Gods boodschap aan Gods volk). Eerder heeft wijshheidsliteratuur het verzamelde inzicht van Gods volk door de _____ heen over hoe te leven op een manier die God en anderen _____.

5. Een ander ding dat je in de hoofdstukken 1 tot en met 9 vindt, zijn vier gedichten uit "Vrouw Wijshheid". Hier is wijshheid poëtisch gepersonifieerd als een vrouw die alle mensen oproept om van haar te leren en wijshheid te zoeken. Wijshheid zegt dat waar je mensen ook maar ziet die verstandige beslissingen nemen, dat dit mensen zijn die op haar vertrouwen. Dus je ziet als iemand _____ is of _____ heeft of _____ handhaaft, dat ze putten uit wijshheid. Deze vrouwelijke wijshheid gedichten zijn een poëtische manier om te beweren dat we leven in Gods _____ universum en dat we dwaas zijn om _____ en _____ te negeren. En dus is leven vanuit _____ voor de Heer en _____, de juiste manier van leven. Nu maken deze twee sets toespraken van de vader en de Vrouw wijshheid samen een krachtige bewering over dit boek. Namelijk, dat je in dit boek niet alleen goed advies leest, je leest Gods eigen uitnodiging om _____ van _____. (gebruik afbeelding 5 om dit uit te leggen)

6. In het volgende deel van de hoofdstukken 10 tot en met 29 van het boek vinden we honderden oude spreekwoorden en ze passen wijshheid toe in _____ op elk levens onderwerp dat je maar kunt bedenken: gezin, werk, buurt, vriendschap, seks, huwelijk, geld, woede, vergeving, alcohol, schulden, alles. En deze worden allemaal gefilterd door het waardesysteem van Spreuken 1-9. Deze spreekwoorden zijn vrij kort, gemakkelijk te onthouden en je zou het door de jaren heen keer op keer moeten _____. Het is belangrijk om te onthouden hoe u deze spreekwoorden moet lezen:

A) spreekwoorden zijn van nature waarschijnlijkheden. Dus als je de HEER vreest en verstandige goede keuzes maakt, zal het goed met je gaan. En als je de HEER niet vreest, ben je dwaas, je leven zal _____ niet zo goed gaan. Dat is _____ waar, maar niet altijd.

B) spreekwoorden zijn geen beloften, ze zijn geen garanties voor succes. Welke 2 voorbeelden worden gegeven? Er kunnen dus veel dingen fout gaan in onze wereld.

C) spreekwoorden richten zich op de algemene regel,

we need all of the wisdom books together to get the bigger picture. (use Pic#6 to help explain).

7. The final section of the book is two large collections of poems. First poems from a man named Agur, who begins by acknowledging his own ignorance and folly, and his great need for _____ wisdom. And then Agur discovers that God's wisdom has been given to him in _____ which teach him how to live well. So Agur is put before us as like a model reader of the book of Proverbs somebody who's always open to hearing God's wisdom through the _____. The final poems are connected to a man named Lemuel he's a non-Israelite king and he passes on the wisdom that was given to him by his mom. It's guidance for being a wise and just leader. Then the final poem is about the woman of noble character. It depicts a woman who lives according to _____ and stands like a model of someone who takes God's wisdom and then translates it into _____ in everyday life. At work or at home, in her family and in her community. So the book opens with words from a ___ to a _____ about listening to Lady wisdom and so now the book closes by offering the words of a _____ to her ___ about a woman who lives _____.

maar niet op de uitzonderingen. En er zijn veel uitzonderingen. Het leven is te complex voor eenvoudige formules, en dat is waar de andere wijsheidsboeken _____ en _____ over gaan. We hebben dus alle wijsheidsboeken samen nodig om het grotere plaatje te krijgen. (gebruik afbeelding 6 om te helpen uitleggen).

7. Het laatste deel van het boek bestaat uit twee grote gedichtenbundels. De eerste gedichten zijn van een man genaamd Agur. Hij begint met het erkennen van onwetendheid en dwaasheid, en zijn grote behoefte aan _____ wijsheid. En dan ontdekt Agur dat Gods wijsheid hem is gegeven in _____, die hem leert hoe hij goed moet leven. Agur wordt aan ons gegeven als een model lezer van het boek Spreuken, iemand die altijd openstaat voor het horen van Gods wijsheid door _____. De laatste gedichten zijn verbonden met een man genaamd Lemuel. Hij is een niet-Israëlitische koning en hij geeft de wijsheid door die aan hem werd gegeven door zijn moeder. Een leidraad om een wijze en rechtvaardige leider te zijn. Dan gaat het laatste gedicht over de vrouw met een nobel karakter. Het beeldt een vrouw af die leeft volgens _____ en zij staat model voor iemand die Gods wijsheid neemt en deze vertaalt in _____ in het dagelijks leven. Op het werk of thuis, in haar gezin en in haar gemeenschap. Dus het boek begint met woorden van een ___ tot een _____ over het luisteren naar de wijsheid van Vrouwe wijsheid. En nu sluit het boek af met de woorden van een _____ aan haar ___ over een vrouw die _____ leeft.

English : <https://www.youtube.com/watch?v=AzmYV8GNAIM>

WISDEST MAN IN THE ANCIENT WORLD (SEE 1 KINGS 4: 29-33)

1-9 AN INTRODUCTION TO PROVERBS **1:1-9**

PROVERBS OF SOLOMON

FOR GAINING **WISDOM**
HEBREW: KHOKHMAH
 SKILL, APPLIED KNOWLEDGE (SEE EXODUS 31: 1-3)

THE FEAR OF THE LORD

1.

WISDEST MAN IN THE ANCIENT WORLD (SEE 1 KINGS 4: 29-33)

1-9 AN INTRODUCTION TO PROVERBS **1:1-9**

PROVERBS OF SOLOMON

FOR GAINING **WISDOM**
HEBREW: KHOKHMAH
 SKILL, APPLIED KNOWLEDGE (SEE EXODUS 31: 1-3)

THE FEAR OF THE LORD

- REVERENCE & AWE
- A MORAL MINDSET
- HUMBLE ONESELF BEFORE GOD

2.

1-9 AN INTRODUCTION TO PROVERBS **1:1-9**

PROVERBS OF SOLOMON

FOR GAINING **WISDOM**
HEBREW: KHOKHMAH
 SKILL, APPLIED KNOWLEDGE (SEE EXODUS 31: 1-3)

THE FEAR OF THE LORD

- REVERENCE & AWE
- A MORAL MINDSET
- HUMBLE ONESELF BEFORE GOD

TEN SPEECHES FROM A FATHER TO A SON

LISTEN MY SON TO YOUR FATHER'S INSTRUCTIONS (1:8)

THE MORAL LOGIC OF PROVERBS

WISDOM & FEAR OF THE LORD	VIRTUE, INTEGRITY, AND GENEROSITY	SUCCESS & PEACE
FOLLY & EVIL	SELFISHNESS & PRIDE	RUIN & SHAME

3.

BIBLICAL WISDOM LITERATURE

• EXPLORING HOW TO LIVE WELL IN GOD'S WORLD

• WISDOM IS NOT...

LAW (THOU SHALL... OR THOU SHALT NOT...)

PROPHET (THUS SAYS THE LORD)

• WISDOM IS... THE ACCUMULATED INSIGHT OF GOD'S PEOPLE THROUGH GENERATIONS —

30

4.

FOUR POEMS OF LADY WISDOM 1:20-33 3:13-20 CH8 CH9

PROVERBS ≠ GOOD ADVICE...
= GOD'S INVITATION TO LEARN WISDOM FROM PREVIOUS GENER!

5.

SON
VERBS
SUCCESS & PEACE
RUIN & SHAME

APPLY WISDOM IN THE FEAR OF THE LORD

ALSO SPEECH CHARACTER WORK
FAMILY FORGIVENESS

THE FEAR OF THE LORD PROLONGS YOUR LIFE, BUT THE YEARS OF THE WICKED ARE CUT SHORT (10:27)

TRAIN UP A CHILD IN THE WAY THEY SHOULD GO, AND WHEN THEY'RE OLD THEY WON'T TURN FROM IT (22:6)

31

PROVERBS = PROBABILITIES

FEAR OF GOD & WISDOM	NO FEAR OF GOD & FOOLISHNESS
↓	↓
THINGS WILL GO GREAT	THINGS WILL GO POORLY

PROVERBS ≠ PROMISES

NO GUARANTEES

PROVERBS FOCUS ON

THE GENERAL RULE **NOT** EXCEPTIONS

ECCLESIASTES JOB

LIFE IS TOO COMPLEX FOR FORMULAS, WE NEED ALL THE WISDOM BOOKS TOGETHER

OF CLAIMING THAT A MORAL UNIVERSE LIVING ALONG THE GRAIN OF THE UNIVERSE

PREVIOUS GENERATIONS

6.

ROYAL LIBRARY
WISDOM IN THE ANCIENT WORLD (SEE 1 KINGS 9:27-33)

SOLOMON FATHER OF ISRAEL'S WISDOM TRADITION

PROVERBS

BIBLICAL WISDOM LITERATURE

- EXPERIENCING HOW TO LIVE CALL IN GOD'S WORLD
- WISDOM IS NOT...
 - LAW (THOU SHALT... FROM SHALU MO...)
 - PROPHECY (HAS SAYS THE LORD)
- WISDOM IS... THE ACCUMULATED INSIGHT OF GOD'S PEOPLE THROUGH GENERATIONS

1-9 AN INTRODUCTION TO PROVERBS 1:1-9

PROVERBS OF SOLOMON FOR GAINING WISDOM (HEBREW: KHOKHMAH) SKILL, APPLIED KNOWLEDGE (SEE HEBREWS 3:1-3)

THE FEAR OF THE LORD

- REVERENCE & AWE
- A MORAL PRINCIPLE
- IMPLORE ONESELF BEFORE GOD

TEN SPEECHES FROM A FATHER TO A SON

LISTEN MY SON TO YOUR FATHER'S INSTRUCTIONS (P. 8)

THE MORAL LOGIC OF PROVERBS

WISDOM & FEAR OF THE LORD	VIRTUE, INTELLIGENCE AND GENEROSITY	SUCCESS & PEACE
↓	↓	↓
FOOLY & EVIL	SELFISHNESS & PRIDE	RUIN & SHAME

APPLY WISDOM IN THE FEAR OF THE LORD

10-29 HUNDREDS OF ANCIENT PROVERBS

MARRIAGE JUSTICE DEBT WORK
SPEECH CHARACTER FAMILY FORGIVENESS

THE FEAR OF THE LORD PROLONGS YOUR LIFE, BUT THE YEARS OF THE WICKED ARE CUT SHORT (10:27)

TRAIN UP A CHILD IN THE WAY THEY SHOULD GO, AND WHEN THEY'RE OLD THEY WON'T TURN FROM IT (22:6)

30 AGUR I AM A BROKE AND HAVE NO CUSHION (30:2-3)
PROVERB KEEPER OF PROVERBS GOD'S WISDOM

31 LEMUEL THERE'S CAKE BUT PROPER TANGENT (31:1) • GARDNER FOR LASH LEADWORK (31:5) • ALWAYS TALK ABOUT THE WISE WOMAN (31:10-31)

PROVERBS = PROBABILITIES

FEAR OF GOD & WISDOM	NO FEAR OF GOD & FOOLISHNESS
↓	↓
THINGS WILL GO GREAT	THINGS WILL GO POORLY

PROVERBS ≠ PROMISES

NO GUARANTEES

PROVERBS FOCUS ON

THE GENERAL RULE **NOT** EXCEPTIONS

ECCLESIASTES JOB

LIFE IS TOO COMPLEX FOR FORMULAS, WE NEED ALL THE WISDOM BOOKS TOGETHER

PROVERBS ≠ GOD'S ADVICE
= GOD'S INVITATION TO LEARN WISDOM FROM PREVIOUS GENERATIONS

7.

00:03 [Q1]

The book of Proverbs. The word proverb typically refers to a short clever

00:07

saying that offers some kind of wisdom and this book has a lot of those.

00:12

But they're almost all in the center section of the book chapters 10 to 29.

00:16

But there is way more going on in the book of Proverbs especially at the beginning

00:21

-chapters 1 to 9- and the conclusion -chapters 30 and 31.

00:25

The book's been designed with an introduction -chapter 1 verses 1 through 9- and it first

00:30

of all links this book to King Solomon

now remember the story in first Kings chapter 3,

00:35

Solomon had asked God for wisdom to lead Israel well, and so

00:40

Solomon became known as the wisest man in the ancient world and we're told in

00:44

first Kings chapter four, that he wrote thousands of proverbs and poems and

00:49

collected knowledge about plants and animals. So Solomon was like the

00:53

fountainhead of Israel's wisdom literature. So while not all the material

00:58

in this book is written by him personally, he is where Israel's wisdom

01:02

tradition began.

[Q2]

The introduction says that by reading this book you too can

01:07

gain wisdom. Now wisdom for most of us means knowledge but the Hebrew word Khokhmah

01:12

means much more than just mental activity, it was first to action also.

01:17

So think skill or applied knowledge. This is why back in the book of Exodus chapter 31,

01:22

it was artists and craftsmen in Israel who were said to have to Khokhmah.

(dit is van de korte versie)

00:01

Er zijn drie boeken in de Bijbel die we wijsheidsliteratuur noemen

00:05

Spreuken, Prediker en Job

00:07

en al deze boeken behandelen dezelfde soort vragen

00:11

In wat voor een wereld leven we

00:13

en wat betekent het om goed te leven in deze wereld?

00:15

dus hoe kan je goed zijn in 'leven'?

00:17

Ja! Dus elk van deze boeken

behandelt deze vragen vanuit een uniek perspectief

00:22

en het is belangrijk om ze allemaal te begrijpen om een volledig Bijbels perspectief te krijgen op het 'goede leven'

00:27

Dus bij wijze van gedachte-experiment, zou je je kunnen inbeelden dat elk van deze boeken een persoon is

00:32

Spreuken zou een briljante jonge leraar zijn,

00:35

Prediker de scherpe criticus van middelbare leeftijd

00:38

en Job zouden we kunnen zien als een verweerde oude man die veel gezien heeft in zijn leven

00:42

We beginnen met het boek

Spreuken, de briljante leraar.

00:46

En ze is niet gewoon slim, ze weet alles, over werk, relaties, seks, spiritualiteit

00:51

01:28

So the purpose of this book is to help you develop a set of practical skills for

01:32

living well in God's world

and this gets linked with another key idea in the introduction;

01:37

The fear of the Lord. Now fear here is not about terror it's about

01:43

a healthy sense of reverence and offer God and about my place in the universe

01:48

it's a moral mindset that recognizes I am NOT God and that I don't get to make up

01:53

my own definitions of good and evil of right and wrong. Rather I need to humble

01:58

myself before God and embrace God's definition of right and wrong even when

02:03

that's inconvenient for me.

[Q3]

Now this introduction leads us into the first

02:07

main section of the book chapters 1 through 9

02:09

which also doesn't contain short one-liner proverbs rather what we find here

02:14

are 10 speeches from a father to a son. About how the son should listen to

02:19

wisdom and cultivate the fear of the Lord and live accordingly which means a

02:23

life of virtue and integrity and generosity all of which lead to success and peace.

02:29

The father warns his son also about folly and evil and stupid decisions that

02:34

will breed selfishness and pride all leading to ruin and shame. And so the

02:39

son should make the pursuit of wisdom and the fear of the Lord his highest goal in life.

02:44

And this way of thinking it forms the moral logic of this entire book.

02:50

[Q4]

Now these speeches from the father also clue us into what biblical wisdom literature is

Ze heeft ongelooflijke inzichten, dingen die je zelf nooit zou ontdekken

00:54

Ja! Ze zou de perfecte vriend zijn wanneer je echt specifiek advies nodig hebt

00:59

Wat maakt haar dan zo slim?

01:01

Wel, Spreuken kan dingen zien die de meeste mensen niet zien

01:04

Zij gelooft dat er een onzichtbare creatieve kracht is in het universum, die mensen begeleidt en zegt hoe ze moeten leven

01:11

Net zoals de zwaartekracht kan je het niet zien, maar het beïnvloedt alles wat we doen

01:16

Dus wat is deze kracht?

01:18

In het Hebreeuws wordt het chokma genoemd, meestal vertaald in het Nederlands als wijsheid

01:23

Het is een eigenschap van God, die God gebruikt om de wereld te scheppen

01:27

en chokma is geweven in het weefsel van dingen en in hoe ze werken

01:31

Dus overall waar mensen goede of wijze beslissingen nemen, verbinden zij zich met chokma

01:37

en wanneer iemand een slechte beslissing neemt, werken ze tegen chokma

01:42

Juist! Of zoals in het eerste hoofdstuk van Spreuken staat

01:44

de eigenzinnigheid van dwazen zal hen vernietigen, maar degene die naar de wijsheid luistert, leeft veilig

02:54

and how it's different from other parts of the Bible. These books explore how to

02:59

live well in God's world but wisdom is not the same as law, like what Moses gave

03:04

Israel at Mount Sinai. And it's not the same as prophecy, divine speech to God's people.

03:09

Rather wisdom literature has the accumulated insight of God's people

03:15

through the generations about how to live in a way that honors God and others.

03:20

And so through the book of Proverbs now these human words about wisdom have

03:26

been put together as God's Word and wisdom to His people. Which connects to the

03:31 [Q5]

other thing you find in chapters 1 through 9. There are four poems from

03:35

lady wisdom. Here wisdom has been poetically personified as a woman who

03:40

calls out to humanity to pay attention and to seek her. Wisdom says that she is

03:46

woven into the fabric of the universe and so wherever you see people making

03:50

wise decisions they are relying on her. So you see someone being generous or

03:55

having sexual integrity or upholding justice they are drawing on wisdom.

04:02

These lady wisdom poems they're a creative poetic way of exploring this idea that

04:07

we live in God's moral universe and that goodness and justice are objective

04:13

realities that we ignore to our own peril. And so fearing the Lord living

04:17

wisely it's living along the grain of the universe.

04:20

Now together these two sets of speeches from the father and Lady wisdom

04:25

they make a powerful claim about this book that you're not simply reading good advice,

01:51

Dus het is als een morele wet van het heelal

01:54

Ja! Het is een patroon van oorzaak en gevolg waaraan niemand kan ontsnappen

01:57

en Spreuken verpersoonlijkt dit alles als een vrouw

02:01

Ja! Vrouwe wijsheid

02:03

Juist! Ze loopt rond de aarde, roepend, zich beschikbaar stellend voor iedereen die bereid is om naar haar te luisteren en om van haar te leren

02:09

dit leidt naar de tweede element waarin Spreuken gelooft: dat iedereen toegang heeft

02:14

en in interactie kan treden met wijsheid en ze kan aanwenden om jezelf en anderen een mooi leven te geven

02:19

je kan er mee aan de slag, zoals een ontwerper

02:21

Ja, chokma staat in het Hebreeuws niet alleen voor intellectuele kennis

02:26

Het woord wordt ook gebruikt voor de vakman die uitblinkt in zijn ambacht, zoals houtbewerking of steenhouwen

02:33

zo toon je dat je over chokma beschikt door ermee aan de slag te gaan en de vaardigheid van 'goed leven' te ontwikkelen

02:39

OK! Dat is redelijk. Dus laten we dit doen. Laten we op zoek gaan naar wijsheid

04:29

you're reading God's own invitation to learn wisdom from previous generations.

04:35 [Q6]

And so in the next section of the book chapters 10 to 29 we find

04:38

hundreds of ancient proverbs and they apply wisdom in the fear of the Lord to

04:42

every life topic you could imagine: family, work, neighborhood, friendship, sex,

04:47

marriage, money, anger, forgiveness, alcohol, debt, everything.

And these are all

04:52

filtered through the value system of Proverbs 1-9. Now these proverbs they're

04:58

all pretty short, they're easy to memorize and actually this section of the book is

05:02

meant to become a reference work that you return to time and time again

05:06

throughout the years which raises some important issues in learning how to read these proverbs.

05:11

First of all proverbs are by nature about probabilities

05:14

So you fear the LORD and you make wise good choices,

05:18

things will likely go well for you. And if you don't fear the LORD, you're foolish,

05:22

your life will likely not go so well. Now that is all often true but not always.

05:30

Which leads to the next point. That proverbs are not promises, they're not

05:35

formulas for success. So some proverbs, for example:

05:39

The fear of the Lord prolongs your life but the years of the wicked are cut short.

05:45

Or train up a child in the way they should go and when they're old they won't turn from it.

05:50

So yes, fearing God, being a moral person will most likely lead to a better longer life

05:56

and raising your kids in a stable loving home does set them up well.

06:00

But there are no guarantees. Lots of things can and often do go wrong in our world.

02:43

Vóór je dat doet, heeft Spreuken nog één heel belangrijke overweging

02:47

chokma is niet zomaar een onpersoonlijke kracht, maar is een eigenschap van God zelf

02:53

in het Hebreeuwse denken begint je reis naar wijsheid aldus met wat Spreuken 'Eerbied voor de Heer' noemt

03:00

Het gezonde respect voor Gods definitie van goed en kwaad

03:04

en ware wijsheid betekent het ontdekken van de grenzen en ze niet te overtreden

03:09

Nu al deze ideeën vind je in de hoofdstukken één tot en met negen van Spreuken

03:14

maar als ik denk aan het boek Spreuken, denk ik aan de verzameling van uitspraken

03:18

de Spreuken zelf. Vertel me daar iets over

03:20

Ja! Die kun je vinden vanaf hoofdstuk 10 tot aan het einde van het boek

03:24

Het is een verzameling van honderden en honderden Spreuken over alle aspecten van het leven

03:29

en telkens wordt chokma toegepast, wat resulteert in deze wijze richtlijnen

03:35

om je te helpen bij het zoeken van een pad naar succes in wat je ook doet

06:07

And so lastly proverbs by nature focus on the general rule but not the

06:13

exceptions. Which are many. And the wisdom books actually aren't ignorant of that.

06:17

The exceptions are with the other wisdom books Job and Ecclesiastes, are all about.

06:22

And together these acknowledged that life is too complex for simple formulas

06:27

which is why we need all of the wisdom books together to get the bigger picture

06:31 [Q7]

this all leads to the final section of the book two large collections of poems

first poems from a man named Agur. Who begins by acknowledging his own

ignorance and folly, and his great need for God's wisdom.

And then Agur discovers that divine wisdom has been given to him in the scriptures which

teach him how to live well and so Agur is put before us as like a model

reader of the book of Proverbs somebody who's always open to hearing God's

wisdom through the scriptures. The final poems are connected to a man named

Lemuel he's a non-Israelite king and he passes on the wisdom that was given to him by his mom.

It's guidance for being a wise and just leader and then the final poem is an acrostic or an alphabet poem where each line begins with a new letter of

the Hebrew alphabet and the entire poems about the woman of noble character.

It depicts a woman who lives according to the wisdom of proverbs and stands like a

model of someone who takes God's wisdom and then translates it into practical

decisions and everyday life. At work or at home, in her family and in her community.

So the book opens with words from a father to a son about listening to Lady wisdom and so now the book closes by offering the words of a mother to her son about a woman who lives wisely. The book of Proverbs is for every person in every season of life. It's a guide for living wisely and well in God's good world. And that's what the book of Proverbs is all about.

03:38

als ik mijn leven inricht op basis van deze richtlijnen, zal het leven goed zijn

03:42

Ja! of zoals Spreuken zegt: het zal gezondheid geven aan je botten, welvaart, een lang rijk leven

03:47

wat een erg hoog gegrepen belofte is

03:49

maar je kunt zien hoe dit vaak het geval is

03:51

wijze mensen doen het vaak beter, het gaat hen meestal goed in het leven

03:56

en dat is dus de belofte en de wijsheid van het boek Spreuken

04:01

Het boek Spreuken is echt mooi, maar als we een stap terug nemen

04:05

sommige mensen beweren dat het een beetje simplistisch is

04:08

want soms gebeuren verschrikkelijke dingen met wijze mensen

04:11

en soms worden net dwaze mensen beloond

04:13

Het werkt niet altijd op de manier waarop we denken dat het zou moeten werken

04:17

Klopt, en dat is waarom we moeten luisteren naar onze volgende wijze vriend Prediker, de criticus

04:23

omdat hij worstelde met ditzelfde probleem

04:26

en hij gaat ons meer leren in onze zoektocht naar het 'goede leven'